

WTOREK.

13. Listopada 1817 rok.

CZYLI WIADOMOŚCI WOJENNE.

Zawarcie. Ogłoszenie. Wiadomości Kraiowe: z Peterburga. Królestwo Polskie. Wiadomości zagraniczne: Francya. Rozmaite Wiadomości.

OGŁOSZENIE.

Gazeta *Ruski Inwalid* w języku Polskim, będzie wychodzić na rok następny 1818 według urządzenia pomieszczonego tylekroć w niedawno przeszłych numerach i w dołączonem do nich ogłoszeniu. Pozostaie nam prosić szanownych czytelników, aby ieżeli raczą zaszczycić nas swoiemi względy, co nayrychley raczyli się zgłaszać i przysyłać adressa swoje do naybliższych od siebie pocztamtów, albo do Drukarni wojenney w Peterzburgu z przyłączeniem na roczną prumeratę rubli ass: 40 na półroczną 23. My z naszej strony zaręczając za wszelką akuratność, mamy za powinność donieść, iż doszło do wiadomości Komitetu naywyżey ustanowionego dnia 18 Sierpnia 1814 roku, że dozorczy poczt niektórych odebrawszy gazetę, którą powinni według adresu oddać komu należy, pozwalają iey komu innemu, a właściciel na tym cierpi. Takowe nadużycie przyzwolicie ukaranem zostanie, i mamy nadzieję, że nadal nigdzie się nie okaże; upraszamy oraz każdego, aby o domierzoney sobie podobney ze strony pocztowych dozorców nieprzyjemności co nayrychley donosił pomienionemu Komitetowi.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

z Peterzburga, 13 Listopada.

—Przy otwarciu posiedzenia towarzystwa biblijnego Moskiewskiego 16 Października 1817 roku Xiaże A. N. *Gallicyn* czytał co następuje:

„W przeciągu blisko lat pięciu od czasu „nastania towarzystwa biblijnego Rossyy-

„skiego należąc do zatrudnień onego, miałem tylko pismienne znoszenia się z komitetem oddziału Moskiewskiego; dziś z prawdziwem moim ukontentowaniem należę osobiscie do posiedzeń onego. Miło mi jest „znajdować się tutaj w gronie osób drugiego podobnego zgromadzenia, zebranego „w celu powiększenia exemplarzy Świętey

„Xięgi pisma Bożego w oyczyźnie naszej,
 „i obdarzenia nią bliźnich tak rodaków iak
 „cudzoziemców, życzących iey posiadania!
 „To dawne miasto, początkowa naszych Pa-
 „nów stolica, na dymiających się ieszcze ro-
 „zwalinach założyła to dobroczynne dzieło
 „i przeto stała się srednicą w dziele Pań-
 „skim rozlania słowa życia na wszystkie
 „krainy obszerney Rossyi. Z iakąż pociechą
 „duszy widzę ia siebie w tem mieyscu,
 „w nowem dla mnie kole współpracowni-
 „ków w sprawie iednego, i tegoż samego
 „towarzystwa, mającego szczęście bydz sła-
 „bym narzędziem w silney prawicy Tego,
 „który obiecywał opowiadanie nowiny szczę-
 „śliwey zbawienia całemu stworzeniu, a te-
 „raz w czasy nasze okazuje dopełnienie
 „tych wielkich i świętych obietnic tak oczę-
 „wistym i cudownym sposobem! Oddawna
 „już większa połowa gubernii Rossyyskie-
 „go Cesarstwa przystąpiła do tego powsze-
 „chnego związku w słowie Bożem. Odległa
 „Syberia, dalecy mieszkańcy Kaukazu i nad-
 „brzeżanie cichego Donu, pożądaliby także na-
 „leżeć do związku tego. Księgi prawa Bo-
 „żego przymierza z człowiekiem, potrzebo-
 „wane są koniecznie i za granicą oyczyzny na-
 „szej, żądają ich także w Besserabii, Krymie
 „Ieorgii, Orenburgu, Kamieńcu Podolskim, i
 „innych prowincjach, iako też guberniach
 „Polskich. Komitet towarzystwa Rossyyskie-
 „go pomimo usiłowanie swoje, pomimo
 „zawszwd wpływające pomocy, niemoże ie-
 „scze zadość uczynić potrzebie w dostarcza-
 „niu Xiąg Świętych tylu ludom czuiącym
 „potrzebę tego Boskiego światła, tak nagle
 „wzrastającego. Komitet oddziału Moskw-
 „skiego dopomagał zawsze Petersburgskie-
 „mu w powiększeniu egzemplarzy i rozesała-
 „niu onych, i teraz ieszcze przyjął na siebie
 „oprawienie wielkiej liczby takowych i ro-
 „zesłanie gdzie należy. Tak to w tem po-
 „wszechnem dziele ieden i tenże samy duch
 „działaający we wszystkich, dzieli ciężar
 „między bliźniami, i doprowadza do wy-
 „pełnienia praw Chrystusa tych, którzy
 „się trudnią rozmnożeniem Xięgi, to ie-
 „dyne prawo zawierającej w sobie. Zna-
 „czna ilość tych Xiąg w różnych językach
 „nadejdzie tu wkrótce z Petersburga
 „dla rozdania i rozprzedania. Do Komitetu
 „Moskwskiego należy dokonanie nowego
 „sposobu przyczynienia się do rozszerzenia
 „Xiąg pomienionych: to jest wydrukowanie
 „biblii w języku Słowiańskim in 4to więk-

„szemi głoskami aniżeli wydania teraznief-
 „sze stereotypem, wyszłe w Petersburgu in
 „8vo. Takowa żądana edycya koniecznie
 „jest potrzebną i zadowolni życzenia osób
 „chcących mieć ją nieodmiennie chociażby i
 „drogo kosztowała. Równie też potrzebną
 „jest edycya nowego testamentu w języku
 „Polskim, gdyż 5000 egzemplarzy wydane
 „w Petersburgu zupełnie już są rozdane,
 „a zewsząd dochodzą potrzebowania, któ-
 „re niemożę się małą ilością zadowolnić i po-
 „trzebują wiele tysięcy egzemplarzy, a te roz-
 „dane, zrodzą nowe potrzebowania. Komitet
 „towarzystwa biblijnego Rossyyskiego wiele
 „podobnych ma potrzeb i przedsięwzięć, któ-
 „re mu cały czas zabierają, a Komitet
 „Moskwski, mający znaczne summy, zło-
 „żone przez dobrowolnie gorliwych o roz-
 „postrzenie pisma świętego, nie mo-
 „że lepiej użyć summ-takowych, iak wyko-
 „nywając dwa pomienione przedmioty. Do
 „tego się dołączy baczność komitetu na
 „edycyją Biblii w języku Elinogreckim, ko-
 „sztem szanownego dyrektora tego komitetu
 „P. Zosimy przedsięwziętą. Ta nowa pró-
 „ba gorliwości Chrześcijańskiej ku pożytko-
 „wi dusz bliźnich, niezostanie zapewna bez
 „błogosławioney pomyślności; przeto po-
 „da się środek czytania pisma Bożego w
 „tymże samym języku, w którym uczniowie
 „Chrystusa opowiadali dziwne sprawy i
 „świętą naukę Boga człowieka, w krainie,
 „z której światło i na naszą późnief wy-
 „płynęło oyczyznę.—Ieszcze obszerne pole
 „czynności pozostaje dla Towarzystwa bi-
 „blijnego Rossyyskiego, ieszcze jest wiele
 „języków w oyczyźnie naszej, w których
 „do tych czas słowo Boże nie jest opowiadane,
 „Mnogie ieszcze tysiące ludów niesłyszeli
 „o tem niebieskiem swietle i zostają
 „w ciemney niewiedomości. Są ieszcze
 „miliony rozumnego stworzenia, króre
 „powinny mieć sobie dostarczone Xięgi tych
 „prawd Boskich. A tak nie przestawamy
 „pracować do pokąd siły i sposobności
 „nam służą, dopokąd dzień ieszcze się nie-
 „skończy! Pomnożmy usilnością w duchu
 „miłości, a Bóg prawdy pobłogosławi i
 „uwieńczy trudy nasze, rozmnoży wiadomość
 „zbawienia między nami, wyrwie słowa swo-
 „ie na sercach naszych, i wgłębi ie w du-
 „szach, i tak umocni się Królestwo Boga i
 „Chrystusa Iego na wieki.“

—Najiaśniejszy Cesarz Imśc najmiłościwiey
 mianować raczył kawalerem Orderu świę-

tey Anny drugiej klasy, Podpułkownika *Obruczewa*.

— Mieszkańcy Peterzburga i okolic iego uważają, iż strefa tuteysza od niejakiego czasu bardzo się przemieniła: przed kilku iewszce laty niepierwiesię tu poczyniała wiosna, to iest pierwsza pokazywała się zieloność na drzewach i polach, iak aż dopiero pierwszych dni Czerwca; w latach zaś terazniejszych miesiąc May w tych stronach bywa wcale ciepły i piękny. W tym roku w połowie pomienionego miesiąca lasy i pola zupełnie były okryte zielonością. I tak wiosna nadzwyczajnie ranna w tey krainie, dziwnie przez swoją dogodność sprzyiała roślinności i ustąpiła prawdziwie pięknemu i pożądanemu dla prac rolniczych latu; nadeszła po niem iesiień, obfite przyniosła gospodarzom zbiory, i trwała sucho i ciepło aż do pierwszych dni terazniejszego miesiąca. Rzecz iest nie doświadczana w tey strefie, tak daleko posuniętey ku północy, aby tak długo niewidziano śniegu a nawet i mrozów. Mosty na rzece Newie ledwie dopiero szóstego. b. m. zdjęte zostały, co dawniey zwyczajnie się trafiało w połowie października. Od trzech dni dopiero iężdzą sianiami w tuteyszej stolicy;

KRÓLESTWO POLSKIE.

Rozkaz Dzienny do woyska Polskiego
w Kwaterze Głównej w Warszawie dnia
23 Października 1817.

ZA NAYWYŻSZYM ROZKAZEM.

Otrzymuią żądane Dymissye:

Dla słabości zdrowia.

w Pułku 1 Strzelców pieszych, Kapitan Władysław Dzierżgowski, w stopniu Maiora, z pozwoleniem noszenia munduru. — z pułku 3 liniowego, Kapitanowie Piotr *Kaczanowski*, Marcin *Maiewski* i Floryan *Kasinowski*.

Dla interessów familiynych.

z Pułku 2 liniowego, porucznik Woyciech *Langowski*, i Podporucznik Iakób *Osiecki*.

w Ięździe Szef Sztabu Dywizyi Ułanów, Major Adam *Sołtan*, w Stopniu Podpułkownika, z pozwoleniem noszenia munduru. — z Pułku 1 Strzelców konnych Podporucznik Antoni *Moszyński*, i przykommenderowany do tegoż pułku, Podporucznik Kazimierz *Podolecki*.

w Korpusie Artylleryi i Inżynierów z Bateriai i lekkię konnę, Podporucznik Iózef *Byszewski*, w stopniu Porucznika, z pozwoleniem noszenia munduru.

Wykreślony zostaje z Kontrol.

w Ięździe z pułku 3 Ułanów, Porucznik *Narbutt*, zmarły w dniu 24 Października r. b.

Otrzymuią urlopy.

z Pułku 3 Strzelców pieszych: Porucznik *Kasprzykowski*, na miesiąc 1; Porucznicy *Woytkiewicz*, *Monkiewicz*, i Podporucznik, *Przeciszewski*, na Miesiący 2, w Gubernię Wileńską.

w Ięździe z pułku 3 Strzelców konnych: Kapitan *Kowalewski*, na dni 30; Podporucznik *Reynisch*, na dni 45, w Gubernię Wileńską. — Z pułku 4 Ułanów, Podporucznik *Sadłucki*, na dni 30, w Gubernię Grodzieńską.

z Woyska Kapitan *Ines de Leon*, na dni 30 do Gallicyi Austryackiey.

NACZELNY WÓDZ

(podpisano) K O N S T A N T Y.
W. X. R.

Zgodno z Oryginałem
Generał, Szef Sztabu Głównego *Toliński*.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

FRANCYJA.

O człowieku mianuiącym się synem Ludwika XVI.

(Dokończenie.)

Mianuiący się Delfinem, wchodzi w wielkie szczegóły co do woysk Królewskich w *Vandee*. Opowiada uwagi swoje, które go w tenczas zajmowały, i które roztrząsał z Panem de la *Tour*; wymienia według swego zwyczaju wiele imion, na poparcie twierdzeń swoich, i lubi powtarzać zaręczenie wierności, które mu w tenczas oświadczane były przez wiele osob nayznakomitszych w owym czasie,

W roku 1801 kiedy woyska Republikańskie otrzymały taką przewagę, iż ledwie słaby promyk nadziei ich przeciwnikom pozostał, P. de la *Tour* i młody Xiążę, udali się do Włoch przez Lion pod imionami Augusta *Dufresne* i Franciszka de la *Tour*. Zastanowili się w Rzymie w pałacu Papieżkim, i mieszkali tam dwa tygodnie. W

dzien ich przybycia, Xiążę stawiony był przed Piusem VI. „Jedną z ciotek moich, Xiążna *Wiktoryja*, była obecna temu. Papież odezwał się do niej: „Czy uznajesz Pani tego człowieka za syna Ludwika XVI?” Rzuciła się natychmiast do nóg moich, w przytomności Xiędza *Maurycy*, i wielu Prątów będących natenczas przy iego Świętobliwości. „Tak to jest on, zawałała Xiężna, niemogę temu zaprzeczyć. On jest dziedzicem korony:” Podniosłem moją ciotkę biorąc ją za rękę lewą, proszono ją po tem aby ustąpiła. W krótcie Pius VI namaścił mnie na Królestwo w swoim własnym Pałacu. Włożył mi koronę na głowę. Xiężna *Wiktoryja* stała z prawey, a Pani *de la Tour* z lewej strony.

„Po skończonym obrzędzie, ciotka moja chciała coś mówić; lecz odeszłem od niej i wstąpiłem na tron przygotowany. Pius VI. widząc że się pośpieszał na tron, rzekł do mnie: „Widzę że się bardzo śpieszysz do tronu.” Nietrać czasu przerwałem mu i chciały dokończyć modlitwy. — Papież przystąpił do mnie z moją ciotką. — Dwa razy już byłem namaszczony, rzekłem; a wiele jeszcze razy małą się powtórzyć te obrzędy, nim wrzeczy samey wstąpię na tron przodków moich? Nic mnie nato nieodpowiedział Pius. — Czyż nie wiesz że Francuzem jestem? Na te słowa ciotka moja rzewnie poczęła płakać, i t. d.

„Kiedy się te obrzędy skończyły, jadłem obiad z Papieżem Piusem VI. Siedziałem z prawey a *P. de-la-Tour* z lewey strony, Ciotka moja przy nim, Xiądz *Maurycy* siedział na końcu stoła z prawey strony „Daley Autor powiada o sprzeczce, iaka miała miejsce za stołem między im, Papieżem i ciotką iego. Szczegóły tey sprzeczki niewiele mu czynią honoru.

Powróciwszy do Francyi dowiedział się, że osoba która się także mianowała synem Ludwika XVI, była uwięzioną. Był to wybieg przyjaciół iego, którzy to uczynili dla tego, aby uwagę publiczną w tych niebezpiecznych czasach zwrócić na kogo innego.

Za przybyciem do Paryża widział się z *Ierzym Cadoudal*, *Pichegru* i *Moreau*; miał tyle śmiałości, iż osobiście poszedł do Ptefektury dla wizowania paszportu swoje-

go, uznano go tam za podeyrzanego i odesłano pod strażą do *St-Denis*. Uwolnienie się z tamtąd kosztowało mu sto luidorów. *P. Fouché* należał do iego oswobodzenia. W krótcie potem za radą *P. Jeffersona* i iego pomocą otrzymał pasport, w którym wyrażony był iako poddany Amerykański.

Niema ani iednego Romansu, któryby mógł wystawić większą rozmaitość wypadków, iak ten pamiętnik nadzwyczajny. Bohatyrowolniony kilkakroć z naywiększych niebezpieczeństw prawie cudownym sposobem w Paryżu, wszedł do służby wojenney stanów ziednoczonych w Ameryce w stopniu Podporucznika Artyleryi. W roku 1805 wsiadł z tamtąd na okręt *Troubardour*, pod rozkazami Kapitana *Bany* będący, i udał się do Londynu, gdzie *Chevalier de-la-Bouverie* natychmiast go zaprowadził do Xięcia *de Bouillon*, Cierpiącego w tenczas podagrę i będącego w łóżku. Młody podróżny przemieszkał dni kilka w zamku *St-James*. W krótcie przed odjazdem, *I. K. M. Król Angielski*, pytał się go, czy się widział z swoimi Stryiami? — Niewidziałem się odpowiedział, Wasza Królewska Mość wiesz dobrze o przyczynach, które mi są do tego na przeszkodzie.

Aby już zakończyć tę długą powieść dodam, że *Karol de Nawarre*, był przybył do *St-Malo*, gdzie wysiadł z okrętu przybyłego z *Guernsey*, i że tam oświadczył zdziwionemu kommisarzowi kto on jest, i iaki iego stopień. Tegoż dnia obeyrzanym był przez kwatremistrza *Zandarmeryi* i *Chirurga*, którzy widzieli iego lewą gołęń, i wyrazili na piśmie tę swoją czynność, oraz co widzieli. Często się iemu zdarzało ulegać powadze municypalney, i powiada, iż ci ludzie, często dali się iemu pamiętać przez obeyscie się grube i nieludzkie.

Mianuiący się *Delfinem*, kończy swoją historią na opowiadaniu cierpień swoich, iakich doświadczył w więzieniu.

ROZMAITE WIADOMOSCI.

Pisemko: *Przypadki miłosne Napoleona Bonapartego* w języku Szwedzkim wytłumaczone z Francuzkiego, i w *Sztokholmie* wydane, skonfiskowano iako nieprzystoynne.

W P E T E R Z B U R G U

w Drukarni wojenney Głównego sztabu IEGO CESARSKIEY MSCI.